СА СВЯТАМ ПЕРШАМАЯ!

ПРАЛЕТАРЫІ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі ЎНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМАЎ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ЎНІВЕРСІТЭТА

№ 14 (609)	Аўторак, 30 красавіка 1985 года	Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень	Цана 2 кап.

Няхай жыве 1 Мая — Дзень міжнароднай салідарнасці працоўных!

(З Заклікаў ЦК КПСС)

УРАЧЫСТЫ ВЕЧАР

27-га красавіка ў актавай зале ГДУ адбыўся сход вучоных, выкладчыкаў, студэнтаў і супрацоўнікаў універсітэта, прысвечаны святу 1-га Мая. З дакладам аб Дні міжнароднай салідарнасці працоўных усяго свету выступіў старшыня прафкома М. Н. Мурашка.

На сходзе быў зачытаны загад па ўніверсітэту, у якім рэктар ГДУ акадэмік АН БССР, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР Б. В. Бокуць павіншаваў увесь калектыў са святам міру, вясны і працы, а лепшым выкладчыкам, студэнтам і супрацоўнікам за поспехі ў працы і вучобе аб'явіў падзяку.

Удзельнікі мастацкай самадзейнасці ўніверсітэта выступілі са святочным канцэртам.

АБ ПЕРШАМАЙСКАЙ ДЭМАНСТРАЦЫІ

Заўтра прадстаўнікі ўсіх факультэтаў, кафедр і структурных падраздзяленняў універсітэта прымуць удзел у Першамайскай дэманстрацыі працоўных г. Гомеля. Збор — да 8 гадзін 30 мінут. У 9 гадзін зводная калона ГДУ адправіцца на цэнтральную плошчу імя У. І. Леніна.

У гонар Дня Перамогі

ТАВАРЫШЫ! ПА ІНІЦЫЯТЫВЕ ПРАДПРЫЕМСТВАЎ І АРГАНІЗАЦЫЙ ГАРАДОЎ-ГЕРОЯЎ МАСКВЫ, ЛЕНІНГРАДА І ВАЛГАГРАДА Ў НАШАЙ КРАІНЕ ПРАВОДЗІЦЦА ЎСЕСАЮЗНЫ КАМУНІСТЫЧНЫ СУБОТНІК, ПРЫСВЕЧАНЫ 40-ГОДДЗЮ ПЕРАМОГІ САВЕЦКАГА НАРОДА Ў ВЯЛІКАЙ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЕ. ПРЫМЕМ У ІМ АКТЫЎНЫ ЎДЗЕЛ!

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, партком, грамадскія арганізацыі універсітэта, калектыў кафедры педагогікі і псіхалогіі горача віншуюць асістэнта гэтай кафедры ЛЫТКО Аляксандра Аляксандравіча з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата педагагічных навук.

ПЕРАМОЖНЫ МІРНЫ МАЙ

Ардэнаносны Гомель, як усе гарады і населеныя пункты нашай неабсяжнай краіны, — у святочным убранні. Пасля Усесаюзнага камуністычнага суботніка, прысвечанага 115-й гадавіне з дня нараджэння стваральніка Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы У. І. Леніна, прыкметна папрыгажэлі вуліцы і паркі, плошчы і скверы. З выдатным настроем, новым палітычным і працоўным уздымам сустракаюць савецкія людзі дзень Першамая. На шматлікіх будынках палымнеюць палотнішчы з натхняльнымі Заклікамі ЦК КПСС, добра зразумелымі і дарагімі для нас словамі: «Мір. Праца. Май», «Свабода. Роўнасць. Братэрства. Шчасце».

Чырвоныя сцягі Першамая лунаюць над усёй планетай. Ва ўсіх краінах свету, на ўсіх кантынентах працоўныя ўрачыста адзначаюць Дзень міжнароднай салідарнасці і братэрства людзей працы, дзень агляду сваіх сіл у барацьбе супраць імперыялізму і рэакцыі, за права жыць ва ўмовах міру і сацыяльнай справядлівасці.

Сёлетні Першамай для ўсіх народаў Краіны Саветаў асабліва радасны. Ён папярэднічае слаўнаму 40-годдзю Вялікай Перамогі над гітлераўскай Германіяй і мілітарысцкай Японіяй у Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 г.г. У гонар гэтай гістарычнай даты яе ўдзельнікі ўдастоены высокіх урадавых узнагарод — юбілейных медалёў, ордэнаў Айчыннай вайны I і II ступеняў. Гэта — яскравае сведчанне высокай ацэнкі гераічнага подзвігу воінаў, партызан і падпольшчыкаў у кровапралітнай барацьбе з захопнікамі.

Б. В. БОКУЦЬ,
рэктар універсітэта, акадэмік АН БССР, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, ветэран Вялікай Айчыннай вайны

Перамога савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне пазбавіла ўсё чалавецтва ад карычневай чумы. Ужо ў саракавы раз мы сустракаем свята Першамая пад чыстым мірным небам.

Дню 1 Мая, 40-годдзю Вялікай Перамогі ва ўсіх калектывах рыхтавалі працоўныя падарункі. На ўдарных вахтах, якія праводзіліся ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі, дасягнуты новыя поспехі ў справе камуністычнага будаўніцтва, умацавання эканамічнай і абароннай магутнасці нашай сацыялістычнай Радзімы.

Усенародным патрыятычным уздымам былі ахоплены вучоныя і выкладчыкі, студэнты і аспіранты, усе супрацоўнікі нашага універсітэта. Яны настойліва працавалі над ажыццяўленнем задач, якія пастаўлены партыяй і ўрадам перад савецкай вышэйшай школай.

Яшчэ большы прыліў энергіі і творчых сіл выклікаў у нас толькі што прайшоўшы красавіцкі Пленум ЦК КПСС, на якім з дакладам «Аб скліканні XXVII з'езда КПСС і задачах, звязаных з яго падрыхтоўкай і правядзеннем» выступіў Генеральны сакратар ЦК КПСС тав. М. С. Гарбачоў. Выканаць і перавыканаць узятыя сацыялістычныя абавязацельствы завяршальнага года адзінаццатай пяцігодкі — да гэтага імкнецца кожны член шматтысячнага універсітэцкага калектыву.

Нам ёсць аб чым рапартаваць слаўнаму Першамаю, роднай Камуністычнай партыі, любімай Айчыне. Многае зроблена для далейшага ўдасканальвання вучэбна-выхаваўчага працэсу, павышэння якасці падрыхтоўкі спецыялістаў з універсітэцкай адукацыяй, пашырэння і паглыблення навуковых даследаванняў, больш эфектыўнага ўкаранення ў вытворчасць дасягненняў навукі. Ужо сёлета выкладчыкамі і выпускнікамі аспірантуры універсітэта абаронена 6 кандыдацкіх дысертацый. Больш паспяхова вядзецца работа над падрыхтоўкай і завяршэннем доктарскіх дысертацый. Да новага працоўнага семестра актыўна рыхтуюцца студэнцкія атрады. Ва універсітэце іх сфарміравана 45. У працоўным семестры-85 прыме ўдзел каля 1.100 студэнтаў. На важнейшых народнагаспадарчых аб'ектах іх сіламі будзе асвоена не менш 800 тысяч рублёў капітальных укладанняў.

Разам са святам Першамая наш калектыў адзначае і чарговую гадавіну з дня стварэння Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. Яго лепшыя прадстаўнікі ад усіх факультэтаў, кафедр і іншых структурных падраздзяленняў прымуць удзел у святочнай дэманстрацыі працоўных г. Гомеля. Яны яшчэ раз пакажуць сваю непахісную вернасць справе вялікага Леніна, справе нястомнай барацьбы за светлую будучыню — камунізм.

Ад імя рэктарата, парткома, грамадскіх арганізацый універсітэта горача віншую Вас, дарагія таварышы, са святам вясны, працы і міру. Новых Вам поспехаў на карысць нашай сацыялістычнай Радзімы!

УРУЧАНЫ ВЫСОКІЯ ЎЗНАГАРОДЫ

19 красавіка г. г. у абкоме Кампартыі Беларусі вялікай групе ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны былі ўручаны ордэны Айчыннай вайны I і II ступеняў, юбілейныя медалі.

У зале сабраліся Героі Савецкага Саюза, поўныя кавалеры ордэнаў Славы, былыя воіны, партызаны і падпольшчыкі — тыя, хто ў кровапралітнай бітве з ворагам праявіў бяспрыкладную мужнасць і гераізм, унёс дастойны ўклад у Вялікую Перамогу.

Пры ўручэнні высокіх узнагарод Радзімы ветэранаў цёпла вітаў першы сакратар абкома КПБ А. С. Камай.

Сярод тых, хто першым у вобласці атрымаў заслужаныя ўзнагароды, быў дацэнт кафедры гісторыі КПСС нашага універсітэта, актыўны ўдзельнік партызанскага руху ў Беларусі Я. А. Семянчук. Яўгену Антонавічу ўручаны ордэн Айчыннай вайны І ступені і юбілейны медаль «Сорак гадоў Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 г.г.».

Ветэраны мінулай вайны выказалі сардэчную падзяку Цэнтральнаму Камітэту Камуністычнай партыі Савецкага Саюза, Савецкаму ўраду за пастаянныя клопаты і ўвагу да іх, запэўнілі, што і ў далейшым усе свае веды і багаты вопыт будуць аддаваць нястомнаму служэнню партыі і народу.

У гэтыя дні Я. А. Семянчук у саставе групы гамяльчан знаходзіцца ў сталіцы нашай Радзімы — Маскве. Разам з праслаўленымі былымі воінамі, партызанамі і падпольшчыкамі ён запрошаны на святочныя ўрачыстасці савецкага народа, прысвечаныя 40-годдзю Вялікай Перамогі.

У ФОНД МІРУ

Самае запаветнае для савецкіх людзей — захаванне і ўмацаванне міру на ўсёй планеце. На гэта яны накіроўваюць усе свае намаганні. Яскравым сведчаннем таго з'яўляецца і іх усямернае садзейнічанне Савецкаму Фонду міру.

Дастойны ўклад у агульнанародную справу ўносіць калектыў нашага універсітэта. Штогод на рахунак Савецкага Фонду міру ад яго паступаюць значныя грашовыя сродкі. Актыўна праводзіцца іх збор і сёлета — у год слаўнага юбілею Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне і шырокай падрыхтоўкі савецкіх людзей да XXVII з'езда КПСС. За чатыры месяцы заключнага года адзінаццатай пяцігодкі вучоныя і выкладчыкі, студэнты і аспіранты, супрацоўнікі, рабочыя і служачыя ГДУ ўнеслі ў Савецкі Фонд міру каля 5 тысяч рублёў. Збор сродкаў на яго рахунак працягваецца.

ПРАЦОЎНЫЯ САВЕЦКАГА САЮЗА! НАСТОЙЛІВА ЗМАГАЙЦЕСЯ ЗА ПАВЫШЭННЕ ЭФЕКТЫЎНАСЦІ ВЫТВОРЧАСЦІ, РОСТ ПРАДУКЦЫЙНАСЦІ ПРАЦЫ, ПАСКАРЭННЕ НАВУКОВА-ТЭХНІЧНАГА ПРАГРЭСУ!

(З Заклікаў ЦК КПСС)

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНЫЯ ЧЫТАННІ

АБ УСЕНАРОДНАЙ БАРАЦЬБЕ

У мінулы аўторак ва універсітэце адбыліся чарговыя грамадска-палітычныя чытанні, прысвечаныя 40-годдзю Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне. Перад выкладчыкамі, студэнтамі і супрацоўнікамі ГДУ выступіў рэктар, акадэмік АН БССР, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР Б. В. Бокуць. З 15-гадовага ўзросту яму давялося ўдзельнічаць у падпольным і партызанскім руху, а пасля вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў — у баявых аперацыях на фронце. Барыс Васільевіч падзяліўся ўспамінамі аб зараджэнні ўсенароднай барацьбы супраць акупантаў, дзейнасці падпольшчыкаў і партызан у першыя гады вайны на Міншчыне.

НАВУКОВА-ПРАКТЫЧНАЯ КАНФЕРЭНЦЫЯ

ПА ПРАГРАМЕ «ЯКАСЦЬ»

Эканамічны факультэт правёў першую абласную навукова-практычную канферэнцыю «Удасканальванне комплекснай сістэмы кіравання якасцю прадукцыі на ўзроўні прадпрыемстваў, раёнаў і гарадоў». У яе арганізацыі прынялі ўдзел Савет садзейнічання тэхнічнаму прагрэсу пры Гомельскім ГК КПБ, абласны Савет НТТ, ЦНТІ, Гомельская лабараторыя дзяржаўнага нагляду за стандартамі і вымяральнай тэхнікай.

На канферэнцыі прысутнічалі начальнікі аддзелаў тэхнічнага кантролю вядучых прадпрыемстваў вобласці. Уступным словам яе адкрыў загадчык прамыслова-транспартнага аддзела ГК КПБ А. І. Кісялёў.

Са змястоўнымі дакладамі выступілі ад ГДУ дэкан эканамічнага факультэта прафесар У. Д. Арэшчанка, дацэнт кафедры ТСАЭІ Г. К. Котаў, старшы навуковы супрацоўнік кафедры эканомікі працы Э. І. Лізарава.

Вялікую цікавасць выклікалі заслуханыя даклады і паведамленні вучоных іншых ВНУ горада і практычных работнікаў.

Канферэнцыя, тэзісы якой выдадзены ў друку, праведзена ў плане інфармацыйнага забеспячэння рэспубліканскай мэтавай комплекснай навукова-тэхнічнай праграмы «Якасць», па якой распрацаваны канкрэтныя рэкамендацыі.

(Наш кар.).

ДЗЕНЬ АДКРЫТАГА ПІСЬМА

У апошнія гады набыла шырокае распаўсюджанне і добра апраўдала сябе новая форма работы ў працоўных масах — «Дзень адкрытага пісьма». На мінулым тыдні ў чацвер ён адбыўся і ў нашым універсітэце. Ва ўсіх вучэбных карпусах загадзя былі вывешаны адпаведныя аб'явы, скрынкі для пытанняў.

На сустрэчу з інфармацыйнай групай гарадскога Савета народных дэпутатаў сабраліся многія выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты, кіраўнікі ГДУ. Яе адкрыў старшыня выканкома гарадскога Савета Ю. А. Самборскі. Спачатку ён пазнаёміў прысутных з удзельнікамі інфармацыйнай групы: сваімі намеснікамі, загадчыкамі аддзелаў гарвыканкома, кіруючымі работнікамі вядучых служб горада. Затым Ю. А. Самборскі расказаў аб выкананні працоўнымі калектывамі Гомеля заданняў заключнага года 11 пяцігодкі, перспектывах сацыяльна-эканамічнага развіцця горада.

Слова прадастаўляецца першаму намесніку старшыні выканкома Савета народных дэпутатаў М. І. Скрыннікаву. Ён адказвае на паступіўшыя пытанні аб перспектывах паляпшэння спартыўных баз горада, арганізацыі гандлю.

Шмат пісьмовых і вусных пытанняў датычылася паляпшэння медыцынскага абслугоўвання насельніцтва, і ў прыватнасці, студэнтаў, камунальнай гаспадаркі, будаўніцтва жылля, грамадскага транспарту і іншых праб-
лем, што па-сапраўднаму хвалююць гамяль-
чан. На іх адказвалі намеснікі старшыні вы-
канкома гарсавета Р. С. Гошка, У. І. Міхасёў
і В. Я. Цікляшкова, С. В. Шапавалаў, якія
з'яўляюцца таксама адпаведна старшынёй
планавай камісіі і начальнікам упраўлення
капітальнага будаўніцтва гарвыканкома, на-
чальнік упраўлення гандлю і грамадскага
харчавання У. Р. Мазгавой, дырэктар трэста
сталовых, рэстаранаў і кафэ Л. Я. Самахва-
лава, намеснік начальніка ўпраўлення ўнутра-
ных спраў аблвыканкома П. М. Заркевіч.

У «Дзень адкрытага пісьма» былі дадзены
адказы на дзесяткі самых разнастайных пы-
танняў. Некаторыя з іх, якія паступілі ў ходзе
сустрэчы, узяты на ўлік для вывучэння і пры-
няцця адпаведных мер, аб чым аўтарам бу-
дзе паведамлена дадаткова.

На значную частку пытанняў даваў адказы старшыня выканкома гарсавета Ю. А. Самборскі. У заключэнне ён горача павіншаваў прысутных з надыходзячымі святамі — Днём 1 Мая і слаўным 40-годдзем Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне.

Ад імя калектыву універсітэта рэктар ГДУ акадэмік АН БССР Б. В. Бокуць шчыра падзякаваў удзельнікам інфармацыйнай групы за адказы на зададзеныя пытанні і падкрэсліў, што такія сустрэчы з'яўляюцца вельмі карыснымі.

ПРЭМІІ—ЗА ЛЕПШЫЯ ЭКСПАНАТЫ

На старонках шматтыражнай газеты «Гомельскі універсітэт» ужо паведамлялася аб тым, што з 12 па 20 красавіка ў фае галоўнага корпуса ГДУ праводзілася выстаўка навуковых, тэхнічных, мастацкіх і дэкаратыўна-прыкладных работ выкладчыкаў і студэнтаў, прысвечаная 40-годдзю Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне і XII Сусветнаму фестывалю моладзі і студэнтаў у Маскве.

На выстаўцы было прадстаўлена 958 экспанатаў. З імі азнаёмілася звыш дзвюх з палавінай тысяч чалавек, у тым ліку спецыялісты больш чым са ста прадпрыемстваў і ўстаноў г. Гомеля і вобласці.

Журы ўважліва азнаёмілася з усімі экспанатамі і вызначыла лепшыя работы. Іх аўтары ўзнагароджаны Ганаровымі граматамі з выдачай грашовых прэмій.

Першыя дзве прэміі па 40 рублёў кожная прысуджаны работам: «Павышэнне зносатрываласці пар, якія труцца ў машынах і прыборах» (аўтары — д. т. н. **В. А. Балакін**, к. ф.-м. н. **І. М. Мельнічэнка**); «Комплекс установак для вызначэння шурпатасці паверхняў» (аўтары — ст. н. с. **М. І. Аляшкевіч**, с. н. с. **У. У. Сыцько**, м. н. с. **В. Ю. Залатарэнка**, м. н. с. **Ю. М. Крылоў**).

Тры другія прэміі па 30 рублёў кожная прысуджаны работам: «Шматканальная сістэма перадачы даных» — (загадчык кафедры ТСАЭІ, к. т. н. **А. І. Іванюк**); «Велаэргограф для вызначэння працаздольнасці спартсмена» (старшы выкладчык кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту **В. Д. Падасінаў**); цыкл работ па апрацоўцы паскаральнай фільмавай інфармацыі (аўтар — загадчык кафедры тэарэтычнай фізікі, к. ф.-м. н. **М. В. Максіменка**).

Чатыры трэція прэміі па 25 рублёў кожная прысуджаны работам, аўтарамі якіх з'яўляюцца загадчык кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства **П. У. Сцяцко**, аспірантка кафедры мінералогіі і агульнай геалогіі **Н. В. Шаўчэнка**, загадчык кафедры матэматычных праблем кіравання к. т. н. **І. В. Максімей**, загадчык праблемнай лабараторыі фізіка-хімічных працэсаў трэння к. ф.-м. н. **М. І. Ягоранкаў**.

Журы высока ацаніла і студэнцкую навукова-тэхнічную творчасць. Прыбор для вызначэння ліпкасці грунтоў, створаны чацвёртакурснікам геалагічнага факультэта **Ю. Петрушэнкам**, удастоены першай прэміі ў размеры 30 руб.

Серыю чучал птушак і млекакормячых выканала студэнтка 5-га курса біялагічнага факультэта **І. Балоціна**, за што ўдастоена другой прэміі ў размеры 25 руб.

Грашовымі прэміямі адзначаны таксама работы студэнтаў В. Дубадзелава, В. Ляўковіча, А. Паташэнкі, З. Шапавал, В. Цярэшчанка, І. Каваленка, І. Юданавай, М. Лузан і інш.

Шэраг работ выкладчыкаў і студэнтаў адзначаны прэміямі пярвічных арганізацый НТТ «Машпром», Усесаюзнага хімічнага таварыства імя Д. І. Мендзялеева, эканамічнага таварыства і інш.

За актыўны ўдзел у арганізацыі і правядзенні выстаўкі ганаровымі граматамі ўзнагароджаны біялагічны, геалагічны і эканамічны факультэты.

А. ГАЕЎ,
загадчык СКБ ГДУ.

5 МАЯ — ДЗЕНЬ ДРУКУ

ВЫСОКАЯ І АДКАЗНАЯ МІСІЯ

Дзень друку адзначаецца ў нашай краіне як усенароднае свята. Няма сёння ніводнай савецкай сям'і, якая б пэўным чынам не была звязана з друкам. Газеты, часопісы, кнігі, іншая разнастайная літаратура сталі для кожнага дарослага чалавека і школьніка неабходнымі атрыбутамі жыцця. Нездарма савецкі народ па праву лічыцца самым чытаючым у свеце. Цяпер у нас штогод выходзіць 80 тысяч кніг і брашур тыражом звыш 2 мільярдаў экземпляраў, газет выдаецца ў СССР звыш 8 тысяч. Іх разавы тыраж складае 181 мільён экземпляраў, гадавы тыраж часопісаў і перыядычных выданняў (а іх звыш 5 тысяч) — 3,2 мільярда экземпляраў.

У краіне налічваецца звыш 200 выдавецтваў і 3000 друкарань, створана больш 50 пунктаў друкавання цэнтральных газет. У большасць з іх газеты перадаюцца па фотатэлеграфу, што дазваляе своечасова дастаўляць свежыя нумары падпісчыкам практычна ва ўсе раёны краіны.

Статыстыка сведчыць, што кожная чацвёртая кніга, якая выпускаецца ў СССР, — падручнік, 375 мільёнаў кніг атрымлівае штогод сістэма народнай адукацыі ад выдавецтва «Просвещение». За пяць апошніх гадоў у школьныя фонды перададзена для бясплатнага карыстання звыш 480 мільёнаў падручнікаў. Вялізнымі тыражамі друкуюцца ў СССР зборы класікаў рускай і савецкай літаратуры. У перакладах выходзяць кожны год творы больш 2 тысяч замежных аўтараў.

Адказная місія друку. Ён раскрывае вялікія заваёвы сацыялізма, перамогу ідэй марксізма-ленінізма ў барацьбе супраць імперыялістычнай ідэалогіі. У цэнтры ўвагі савецкага друку — пытанні практычнай рэалізацыі рашэнняў XXVI з'езда КПСС, наступных Пленумаў ЦК КПСС, карэнныя пытанні інтэнсіфікацыі вытворчасці, паляпшэння якасці прадукцыі. Прафесіянальныя журналісты, пазаштатны аўтарскі актыў газет расказваюць аб стваральнай дзейнасці савецкага чалавека, раскрываюць лепшыя яго рысы, смела ўскрываюць недахопы, якія перашкаджаюць нашаму руху наперад.

Высокі аўтарытэт на міжнароднай арэне праўдзівага слова работнікаў савецкага друку, якія змагаюцца за захаванне міру, за прадухіленне ядзернай катастрофы.

Выконваць сваю адказную ролю ў павышэнні якасці падрыхтоўкі высокакваліфікаваных спецыялістаў, камуністычным выхаванні моладзі імкнецца і шматтыражная газета «Гомельскі універсітэт». У гэтым калектыву рэдакцыі дапамагае шырокі аўтарскі актыў з ліку выкладчыкаў і студэнтаў ГДУ. Сёння хочацца выказаць ім шчырую падзяку за іх актыўнае супрацоўніцтва з газетай, пажадаць далейшых творчых поспехаў.

Са святам друку, таварышы!

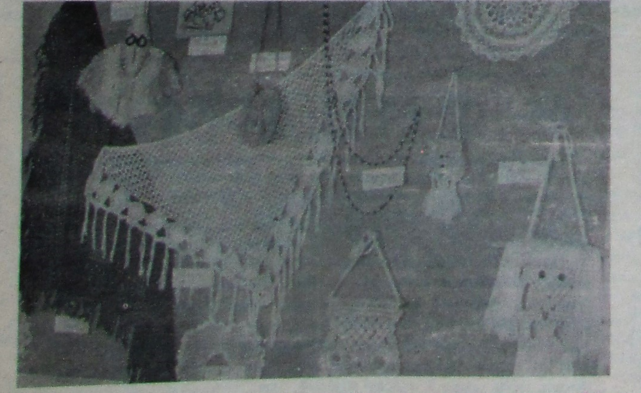

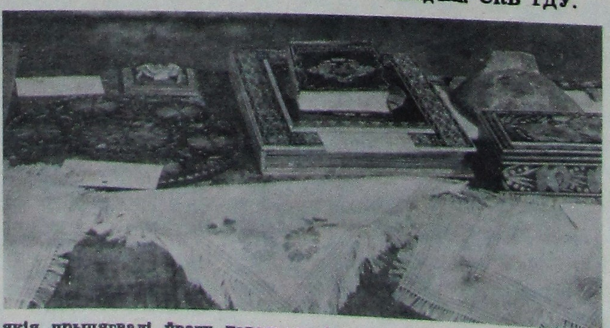

У клубе «Гаспадынька», які створаны на матэматычным фа-
культэце,— шмат аматараў дэкаратыўна-прыкладного мастацт-
ва. Яны прадставілі на універсітэцкую выстаўку экспанаты,
якія прыцягвалі ўвагу наведвальнікаў сваёй арыгінальнасцю,
выдумкай, прыгажосцю (на здымку злева).
Адно з любімых захапленняў другакурсніцы гісторыка-філа-
лагічнага факультэта В. Цярэшчанка — інкрустацыя саломкай.
Строгія і мудрагелістыя ўзоры, кветкі, зробленыя яе ўмелымі
рукамі, не пакідаюць абыякавымі таго, хто па-сапраўднаму лю-
біць і цэніць мастацтва (на здымку справа).

Фота В. ВАСІЛЬЧАНКІ.

ЮНАКІ І ДЗЯЎЧАТЫ! НЯСТОМНА АВАЛОДВАЙЦЕ ВЕДАМІ, КУЛЬТУРАЙ, ПРАФЕСІЯНАЛЬНЫМ МАЙСТЭРСТВАМ! ПРЫМНАЖАЙТЕ РЭВАЛЮЦЫЙНЫЯ, БАЯВЫЯ І ПРАЦОЎНЫЯ ТРАДЫЦЫІ КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ І САВЕЦКАГА НАРОДА!

ВУЧЫЦЕСЯ ПА-ЛЕНІНСКУ ЖЫЦЬ, ПРАЦАВАЦЬ, ЗМАГАЦЦА!

(З Заклікаў ЦК КПСС)

СТУДЭНЦКІЯ КАНФЕРЭНЦЫІ

ПЕРШЫЯ СПРОБЫ—УДАЛЫЯ

У СТАЛІЦЫ нашай рэспублікі — горадзе-героі Мінску адбылася 42-я студэнцкая навуковая канферэнцыя філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя У. І. Леніна. Яна прысвячалася 40-годдзю Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне. У рабоце канферэнцыі ўдзельнічалі і прадстаўнікі ГДУ пяцікурсніца Галіна Цярлецкая, студэнткі адпаведна 4-га і 2-га курсаў Галіна Сугак і Тамара Міхалкіна, аўтар гэтых радкоў.

На яе былі запрошаны і будучыя філолагі з Казані, Калінінграда, Гродна, Тарту, Куйбышава. Адметным з'явілася тое, што са сваімі навуковымі дакладамі выступалі студэнты Германскай Дэмакратычнай Рэспублікі, рэспублік Конга і Мазамбік.

Лепшыя студэнцкія даследаванні былі адзначаны дыпломамі і граматамі. Прыемна, што ўсе студэнткі нашага універсітэта атрымалі граматы за грунтоўныя і актуальныя даклады.

Навуковая канферэнцыя студэнтаў у Мінску прайшла на высокім творчым узроўні. Яна засведчыла глыбокую зацікаўленасць будучых маладых спецыялістаў да сучасных праблем мовы і літаратуры, гісторыі іх развіцця.

Для мяне гэта была першая спроба сваіх здольнасцей, першая самастойная навуковая праца. І, безумоўна, хочацца, каб іх было больш. Пажадана, каб і наш універсітэт арганізоўваў у сваіх сценах такія канферэнцыі і на іх прыязджалі маладыя даследчыкі з іншых ВНУ краіны. Гэта, на маю думку, не толькі з'ядноўвае студэнтаў розных рэспублік, але і дазваляе яшчэ больш праявіць свае творчыя здольнасці.

А. ЗАЙЦАВА,
студэнтка 2-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

З НАДЗЕЯЙ НА НОВЫЯ СУСТРЭЧЫ

Літаратура і фальклор выключна плённа ўзаемадзейнічаюць паміж сабою, ўзбагачаюць адзін аднаго. Фальклор адыгрывае значную ролю ў развіцці літаратуры. Усе геніяльныя мастакі слова прыгажосцю і дасканаласцю сваіх твораў абавязаны перш за ўсё народу. Пісьменнікі шчодра запазычвалі ў вусна-паэтычнай творчасці народа важныя сюжэты, цікавыя характары, глыбокія ідэі, крылатыя прыслоўі. Літаратура, у сваю чаргу, праз кнігі, газеты, радыё ўплывае на творчасць народа. «Роднымі сёстрамі» назваў М. Рыльскі літаратуру і фальклор.

Справядлівасць гэтых слоў яшчэ раз пацвердзіла Усесаюзная студэнцкая канферэнцыя, якая адбылася ў Рызе ва універсітэце імя П. Стучкі. Яна была прысвечана 150-годдзю з дня нараджэння Кр. Барона, выдатнага фалькларыста, збіральніка латышскіх дайн. На канферэнцыю прыехалі прадстаўнікі РСФСР, Украіны, Беларусі, Малдавіі, Таджыкістана, Узбекістана, Кіргізіі.

У першы дзень работы канферэнцыі мы знаёміліся з фальклорам кожнай рэспублікі: з латышскімі дайнамі, украінскімі каламыйкамі, кіргізскім эпасам. Асобна нам, гасцям, была прачытана лекцыя аб латышскім фальклоры, каб мы змаглі ўключыцца ў абмеркаванне дакладаў латышскіх калег.

Другі дзень быў прысвечаны ўзаемадзеянню літаратуры і фальклору. Разглядалася выкарыстанне народных традыцый Ч. Айтматавым, І. Франко, М. Гарэцкім, народным мастаком Украіны М. Дзярэгусам. Кожны з дакладчыкаў імкнуўся зацікавіць слухачоў гісторыяй свайго народа, бо фальклор сапраўды адлюстроўвае яго побыт і погляды. Юнак з Украіны нават спяваў каламыйкі, каб данесці прыгажосць народнай украінскай песні.

Гонар прадстаўляць Беларусь на канферэнцыі атрымаў Гомельскі дзяржаўны універсітэт. У ёй прымалі ўдзел двое нашых студэнтаў: А. Казлоў і аўтар гэтых радкоў. А. Казлоў, студэнт 5 курса, гаварыў аб народнай аснове творчасці М. Гарэцкага, другі ўдзельнік канферэнцыі — аб уплыве фальклора на творчасць А. Куляшова.

Шмат цікавых мерапрыемстваў арганізавалі сваім гасцям латышскія сябры: мы хадзілі па Старой Рызе, любуючыся цудоўнай архітэктурай, наведалі музей этнаграфіі і побыту латышскага народа, пабывалі ў Домскім саборы. Але галоўнае тое, што ў нас з'явілася шмат новых сяброў з розных куткоў Савецкага Саюза. Ад'язджалі мы амаль са слязамі, нібы пакідаючы часцінку свайго сэрца, але з надзеяй, што гэта не апошняя наша сустрэча.

А. ВОІНАВА,
студэнтка 2-га курса гістфіла.

Нашы традыцыі

ЦІКАВА, З ВЫДАТНЫМ НАСТРОЕМ

Гэтыя цудоўныя Дні матэматычнага факультэта!.. Дні ўсмешак, цікавых атракцыёнаў, вяселля і гумару. Весяляцца ўсе: першакурснікі і пяцікурснікі, асістэнты і дацэнты, весяляцца, забыўшыся на сваю дарослаць. І ўсюды пануе смех і гумар!

Такімі паўсталі перад намі чарговыя Дні матэматычнага факультэта — ДМФ-85. Адкрыліся яны кірмашом. Кожны змог знайсці сабе занятак па душы. Аматараў «вострых адчуванняў» прымаў «пакой страху», падарожнікі зрабілі захапляючую паездку «Вакол свету», для жадаючых атрымаць свой партрэт працавала «Фотаатэлье».

Новым мерапрыемствам, якое праводзілася ў час традыцыйных дзён, стала кніжная латарэя. Усе ўдзельнікі ФМФ-85 прынялі ў ёй актыўны ўдзел. Не менш актыўнымі на аўкцыёне былі госці свята з гарадоў Гродна, Данецк, Сімферопаль, Мінск, Днепрапятроўск.

У той жа дзень папоўнілася студэнцкая сям'я матфака. Першакурснікі, якія прайшлі свой першы выпрабавальны тэрмін — зімовую экзаменацыйную сесію — былі прыняты ў паўнапраўныя студэнты. Поспехаў у вучобе, у студэнцкім жыцці ім пажадалі пяцікурснікі член бюро гаркома ЛКСМБ Віктар Шведаў і ленінская стыпендыянтка Алена Махнова.

Вызначыўся сваёй арыгінальнасцю, выкананнем, тэмай «Медыум», які падрыхтавалі студэнты трэцяга курса. На суд гледачоў была прадстаўлена аперэта, якая мела вялікі поспех.

На наступны дзень праходзіў не менш цікавы конкурс паміж выкладчыкамі і студэнтамі. Каманды вялі ўпартую барацьбу за права быць першай. З вялікім энтузіязмам, знаходлівасцю выступала каманда дацэнтаў на чале з яе капітанам М. В. Селькіным. Але не адставалі і студэнты. І ў выніку — нічыя.

А твары гледачоў свяціліся ўсмешкай. Усіх саграваў агеньчык дружбы.

І вось адгучалі фанфары. Прайшлі, адшумелі Дні матэматычнага факультэта. Яны надоўга застануцца ў нашай памяці, таму што гэтае свята гумару і весялосці неабходна нам як разрадка, якая надае прыліў бадзёрасці і энергіі.

Да сустрэчы, ДМФ-86!

Э. САВЯНОК,
студэнтка матэматычнага факультэта, член камітэта камсамола ГДУ.

КОНКУРСЫ

Перамаглі студэнты ГДУ

Секцыя французскай мовы (кафедра нямецкай і французскай моў) правяла конкурс сярод студэнтаў ГДУ на лепшы пераклад грамадска-палітычнага тэксту, прысвечаны 40-годдзю Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне. У ім актыўны ўдзел прынялі будучыя эканамісты і біёлагі.

Пераможцы агульнауніверсітэцкага конкурсу працягвалі спаборніцтва на веданне французскай мовы на алімпіядзе ВНУ г. Гомеля. Яе праграма прадугледжвала пераклад грамадска-палітычнага тэксту «40 гадоў таму назад», гутарку па тэмах: жыццё студэнта, вызваленчая місія савецкага народа ў другой сусветнай вайне, міралюбівая палітыка краін Варшаўскага дагавору на сучасным этапе.

Журы, у якое ўваходзілі выкладчыкі ГДУ, БІІЧТу, ГПІ і ГКІ, аднадушна прысудзіла першае месца за лепшы пераклад і добрае валоданне вуснай мовай чацвёртакурсніцы эканамічнага факультэта нашага уіверсітэта Алене Трыфунтавай. Другое месца падзялілі студэнтка групы 0-43 эканомфака ГДУ Ірына Дзегцярова і Л. Кордун з БІІЧТу, трэцяе — заняла першакурсніца гістарычнага аддзялення універсітэта Людміла Маскаленка.

Выкладчыкі кафедры нямецкай і французскай моў горача віншуюць пераможцаў гарадской алімпіяды і жадаюць ім далейшых поспехаў у вучобе.

В. ВЕСЯЛОВА,
выкладчыца кафедры нямецкай і французскай моў.

ДА ЎВАГІ КУРАТАРАЎ І ПАЛІТІНФАРМАТАРАЎ!

Рэкамендуецца правесці ў маі палітычныя інфармацыі і гутаркі на тэмы:

І. ПЫТАННІ ПАЛІТЫЧНАГА ЖЫЦЦЯ

1. XXVII з'езду КПСС — дастойную сустрэчу.

У аснову палітінфармацый і гутарак пакласці ацэнкі, вывады і ўстаноўкі, змешчаныя ў матэрыялах красавіцкага (1985 г.) Пленума ЦК КПСС (гл. «Праўду» за 24 красавіка г. г.).

2. Подзвігу партыі, подзвігу народа — жыць у вяках! (Да 40-годдзя Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне).

3. Святу Перамогі — свята працы. (Аб шырокай падтрымцы працаўнікамі гарадоў і вёсак рэспублікі патрыятычнай ініцыятывы перадавых калектываў краіны — правесці 4 мая Усесаюзны камуністычны суботнік, прысвечаны 40-годдзю Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне).

Матэрыялы публікуюць усе газеты.

ІІ. ПЫТАННІ КУЛЬТУРЫ І КАМУНІСТЫЧНАГА ВЫХАВАННЯ

4. Міжнароднае свята юнацтва. (Аб актыўнай падрыхтоўцы юнакоў і дзяўчат Краіны Саветаў і ўсяго міжнароднага маладзёжнага руху да XII Сусветнага фестывалю моладзі і студэнтаў у Маскве).

Матэрыял публікуе газета «Знамя юности». Гл. таксама часопіс «Агитатор», № 6 за 1985 г.

ІІІ. ПЫТАННІ МІЖНАРОДНАГА ЖЫЦЦЯ І ПАЛІТЫЧНАГА ВЫКРЫЦЦЯ ІМПЕРЫЯЛІЗМУ

5. Ленінскім курсам міру і мірнага суіснавання. (Аб паслядоўным знешнепалітычным курсе КПСС і Савецкага ўрада на пераадоленне небяспечнай напружанасці, развіццё мірнага супрацоўніцтва і канструктыўных асноў у міжнародным жыцці).

У палітінфармацыях і гутарках кіравацца матэрыяламі красавіцкага (1985 г.) Пленума ЦК КПСС.

6. Капіталізм без прыкрас: у ценю небаскробаў. (Аб раскошы і перасычанасці жыцця магнатаў ЗША, аб галечы, голадзе і адчаі абяздоленых).

Матэрыял апублікаван у штотыднёвіку «За рубежом», № 16 за 1985 г. Гл. таксама часопіс «Агитатор» № 5 за 1985 год.

У ЛІКУ ЛЕПШЫХ

Студэнты ГДУ, якія вывучаюць нямецкую мову, з самага пачатку другога семестра бягучага навучальнага года рыхтаваліся да конкурсу на лепшага перакладчыка, прысвечанага слаўнаму 40-годдзю Вялікай Перамогі. У час заняткаў па нямецкай мове асаблівая ўвага ўдзялялася палітычнай лексіцы. Спачатку прайшлі конкурсы ў студэнцкіх групах, і іх пераможцы прынялі ўдзел ва універсітэцкім конкурсе, які праходзіў у два этапы ў пачатку красавіка. У ім удзельнічала каля 30 першакурснікаў і другакурснікаў. У цэлым, усе яны паказалі добрае веданне палітычнай тэрміналогіі, граматыкі замежнай мовы. Але ўсё ж лепшымі сталі Н. Архіпенка (гр. М-23), Л. Парошына (Ф-33), М. Тагер (Г-31), А. Савіцкая (БР-23), А. Рыдзеўская (Б-32), В. Крук (Г-31), С. Полаз (Т-23), І. Купцова (0-32), С. Каркунова (Р-31). Пераможцы будуць узнагароджаны граматамі і прызамі.

Нядаўна завяршыўся гарадскі конкурс на лепшага перакладчыка сярод студэнтаў ВНУ г. Гомеля. Яго арганізатарам стаў політэхнічны інстытут. Шчыра віншуем студэнтку гісторыка-філалагічнага факультэта ГДУ Алену Савіцкую, якая заняла ў гэтым конкурсе прызавое другое месца.

Н. ЖОСТКАЯ,
выкладчыца кафедры нямецкай і французскай моў.

Усесаюзная кінапрэм'ера

40

АДЗІНА ПРАВІЛЬНЫ АРЫЕНЦІР

40-годдзю Перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне прысвечаны новы каляровы двухсерыйны мастацкі фільм «Перамога», які выходзіць на экраны краіны. Карціна створана па аднайменнаму раману А. Чакоўскага, аўтары сцэнарыя В. Трунін, Я. Мацвееў, рэжысёр — Я. Мацвееў. Кінадылогія — вынік творчай садружнасці кінастудый «Масфільм» (СССР) і «Дэфа» (ГДР).

Фільм «Перамога» расказвае не аб перамозе зброі, а аб перамозе справядлівасці, аб перамозе цвярозага розуму ў барацьбе за мір. Ён заснаваны на дзвюх падзеях: Патсдамскай канферэнцыі і Нарадзе ў Хельсінкі.

Літаратурная аснова фільма — раман Аляксандра Чакоўскага. У кнізе няма баталій, эпізодаў баёў. Няма ўсяго гэтага і ў фільме: ён, як і раман, ахоплівае трыццацігоддзе, якое мінула пасля Перамогі — ад Патсдамскай канферэнцыі 1945 года да Нарады па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе, якая праходзіла ў 1975 годзе. Там, у Хельсінкі, быў падпісаны Заключны акт, які пацвердзіў непарушнасць склаўшыхся граніц і ўтрымліваў прынцыпы міждзяржаўных узаемаадносін, адпавядаючых патрабаванням мірнага суіснавання.

У фільме выразна, бачна перададзена атмасфера тых дзён, калі ў Патсдаме праходзіла канферэнцыя, так многа значыўшая ў лёсах свету, канферэнцыя, дзе, дзякуючы мудрасці, добрай волі нашай краіны, перамог розум. І менавіта тут, у Патсдаме, упершыню сустракаюцца героі, лёс якіх і ўчынкі звязваюць усе сюжэтныя лініі фільма, — савецкі журналіст Міхаіл Воранаў (артыст А. Міхайлаў) і амерыканскі журналіст Чарльз Брайт (артыст А. Міронаў). Якія маладыя яны тады былі, як верылі, што цяпер усё будзе толькі добра, таму што поезд вайны, нарэшце, страціў увесь запас гаручага і ўперся ў гэты май, у гэтую вясну — у мір! Адкрытым, прамым і чэсным хлопцам быў Ч. Брайт. Але не зусім такім з'явіцца ён Воранаву праз 30 гадоў у Хельсінкі. Трыццаць гадоў — міг кароткі, як успышка, калі глядзець з пазіцый Гісторыі, вечнасці; трыццаць гадоў — адрэзак вялікі, калі расцэньваць яго ў прымяненні да звычайнага чалавечага жыцця. Гэтыя складаныя 30 гадоў пакінулі свае засечкі на характарах герояў фільма. Ч. Брайта і М. Воранава фарміравалі розныя ўмовы, розныя ідэалогіі.

Дылогія «Перамога» — кінапалатно маштабнае: на экране дзейнічае вялікая колькасць персанажаў. Акрамя галоўных герояў, вы ўбачыце каля 80 канкрэтных гістарычных дзеячаў. Стваральнікі фільма дабіваліся гранічнай дакладнасці расказа, якая вы[illegible] у трактоўцы характараў [illegible]зей.

Фільм «Перамога» стаіць у адным радзе з барацьбітамі за тое, каб ніколі не стала страшнай рэальнасцю ядзерная вайна. Пафас фільма накіраваны да розуму, які з'яўляецца адзіным правільным арыенцірам у сённяшнім свеце, які заслужыў шчасце і мір.

Галоўная ідэя фільма — адстойванне трывалага міру на зямлі Савецкім Саюзам і краінамі сацыялізма, іх барацьба з правакацыйнымі падкопамі адміністрацыі ЗША і краін НАТО, якія нарошчваюць гонку ўзбраенняў, спрабуюць унушыць людзям пачуццё страху і нявер'я ў магчымасць захавання міру на зямлі.

У фільме здымаліся артысты Р. Чхівадзе, Г. Менглет, А. Марсюліс, М. Ульянаў, А. Міхайлаў, А. Міронаў, Г. Якаўлеў, Н. Вавілава і інш.

З 6 па 9 мая мастацкі фільм «Перамога» будзе дэманстравацца ў кінатэатры «Спартак». Запрашаем паглядзець яго ўсіх выкладчыкаў, супрацоўнікаў і студэнтаў Гомельскага дзяржаўнага універсітэта. Пачатак сеансаў: у 11.10, 14, 17, 20 гадзін.

Е. ЦІТОВА,
дырэктар кінатэатра «Спартак».

Справаздачны канцэрт

ДЗЕ Ж МАСАВАСЦЬ?

Штогод усе факультэты універсітэта выступаюць на сцэне актавай залы са справаздачнымі канцэртамі, што дазваляе журы даць адзнаку ўзроўню культурна-масавай работы, стану развіцця мастацкай самадзейнасці.

18 красавіка паказалі свае таленты студэнты эканамічнага факультэта. Канцэрт уключаў разнастайныя нумары. Горача і страсна гучалі са сцэны словы вядучых А. Мяжэннікавай і А. Лішыка. Добра выканалі песні «Снегіры» і «Жар-птушка» В. Ігнатаў і М. Васюк. Цёпла прынялі гледачы верш «Хлапчукі, глядзіце!», які прачытала Л. Сабаленка.

Шмат старання ўклала ў пастаноўку народнага літоўскага і жартоўнага танцаў І. Франчук. Трэба адзначыць, што дзяўчына прымае самы актыўны ўдзел ва ўсіх канцэртах факультэта. Добра былі падрыхтаваны і эстрадныя танцы.

Актыўная ўдзельніца мастацкай самадзейнасці С. Рабянок. На справаздачным канцэрце яна выканала песні «Калі б не было вайны» і «Раскажыце птушкі».

У добрым выкананні І. Казловай на баяне прагучалі рускія народныя песні. І як заўсёды цёпла, «на біс» было сустрэта выступленне А. Андросіка.

У цэлым справаздачны канцэрт пакінуў добрае ўражанне. Аднак, дрэнна тое (і аб гэтым нельга маўчаць), што на сцэне мы бачылі толькі нямногіх энтузіястаў, аматараў мастацкай самадзейнасці, якія душой «хварэюць» за гонар свайго факультэта.

Што ж робяць астатнія студэнты? Яны — толькі пасіўныя сузіральнікі. Адказная за культурна-масавую работу на эканомфаку А. Мяжэннікава ніяк не змагла пераканаць многіх у тым, што яны абавязаны выступіць на канцэрце. Ад іх яна чула такі адказ: «Не хачу».

Трэба адзначыць і тое, што ў асноўным у справаздачным канцэрце прымалі ўдзел першакурснікі. Астатнім жа, як бачна, не да канцэртаў. Вельмі хочацца верыць у тое, што першакурснікі захаваюць свой энтузіязм і надалей, да самага апошняга часу вучобы ў ГДУ.

І. НЕШЫК,
старшыня прэс-цэнтра эканамічнага факультэта.

Прапануюць выдавецтвы

КАЛІ ВАС ЗАЦІКАВІЛА КНІГА...

У кніжны магазін № 19 па вул. Савецкай, 106 паступілі анатаваныя тэматычныя планы выпуску літаратуры на 1986 год Палітвыдата, выдавецтваў «Высшая школа», «Вышэйшая школа», «Народная асвета», «Русский язык», «Финансы и статистика», «Химия», «Недра». Такія планы выпускаюцца кожны год, каб азнаёміць чытачоў з плануемай да выдання літаратурай, вызначыць аб'ём яе тыражу на аснове папярэдніх заказаў. У нашай кнігарні з тэматычнымі планамі могуць азнаёміцца выкладчыкі, студэнты ГДУ, афарміць тут папярэдні заказ на зацікавіўшую іх кнігу.

Тэматычны план Палітвыдавецтва на наступны год, як заўсёды, адкрываецца раздзелам твораў заснавальнікаў марксізма-ленінізма. Сярод тэматычных зборнікаў выходзіць новы — К. Маркс, Ф. Энгельс, У. І. Ленін «Аб камуністычным грамадстве» і інш.

Літаратура Палітвыдавецтва па марксісцка-ленінскай філасофіі і навуковаму камунізму ў значнай частцы будзе прадстаўлена серыйнымі выданнямі, якія пакажуць ролю, што адыгрывае марксісцка-ленінская філасофія, тэорыя навуковага камунізму ў жыцці грамадства і асобы.

У план 1986 года ўключаны кнігі ўжо знаёмых чытачам серый «Над чым працуюць, аб чым спрачаюцца філосафы», «Развіты сацыялізм», «Асоба, мараль, выхаванне». У новай серыі «Савецкі лад жыцця: асноўныя рысы, змест, перавагі» плануецца выданне кнігі Д. А. Керымава, Г. В. Мальцава «Палітыка — справа кожнага», якая расказвае аб формах, шляхах і сродках павышэння палітычнай актыўнасці савецкага чалавека ва ўмовах сталага сацыялізму.

Раздзел гісторыі ўключае кнігі па гісторыі нашай дзяржавы і савецкага грамадства. Дапоўненым выданнем выйдзе гістарычны нарыс «Радзіма Савецкая» — жывы расказ аб тым, як нарадзілася і развівалася наша краіна, якая прайшла шлях працягласцю амаль у 70 гадоў.

Эканамічная літаратура будзе прадстаўлена ў першую чаргу брашурамі новай серыі «Пяцігодка дванаццатая».

Аб крытыцы буржуазных тэорый, эканоміцы капіталізму расказваць папулярныя серыі «За фасадам буржуазных тэорый», «Уладары капіталістычнага свету» і інш.

У раздзеле міжнародных адносін будзе працягвацца публікацыя дакументаў і матэрыялаў аб знешняй палітыцы СССР. Выйдзе чацвёрты том кнігі «За мір і бяспеку народаў». На аснове архіўных дакументаў савецкімі дыпламатамі падрыхтавана кніга «Барацьба СССР і ААН за мір, бяспеку і супрацоўніцтва. 1945—1985».

У тэматычны план 1986 года па грамадскіх навуках выдавецтва «Высшая школа» уключыла вучэбную і навукова-метадычную літаратуру па гісторыі філасофіі, дыялектычнаму і гістарычнаму матэрыялізму, гісторыі эканомікі.

Так, для студэнтаў-эканамістаў прадугледжан выпуск такіх падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў як «Асновы прагназіравання сістэм» В. Л. Гарэлавай І. А. Мельнікавай, «Аўтаматызаваныя сістэмы кіравання. Лабараторны практыкум па тэхнічных сродках» калектыву аўтараў пад рэд. В. М. Чацверыкова і інш.

У наступным годзе ў выдавецтве «Вышэйшая школа» выйдзе шэраг навукова-метадычных работ, прысвечаных актуальным праблемам тэорыі і практыкі камуністычнага выхавання студэнтаў, напрыклад, «Роля грамадскіх навук у маральным выхаванні студэнтаў», «Ідэйна-выхаваўчая работа са студэнтамі ВНУ ў інтэрнатах», «Камуністычнае выхаванне ў савецкай вышэйшай школе» і інш.

У святле патрабаванняў рэформы агульнаадукацыйнай і прафесіянальнай школы тэмплан выпуску літаратуры выдавецтва «Вышэйшая школа» прадугледжвае выданне вучэбнай літаратуры, якая будзе садзейнічаць паляпшэнню філалагічнай падрыхтоўкі студэнтаў ВНУ, тэхнікумаў, павышэнню кваліфікацыі выкладчыцкіх кадраў.

Значная частка выданняў, уключаных у тэматычны план выдавецтва «Вышэйшая школа», адрасавана студэнтам фізіка-матэматычных спецыяльнасцей. Прадугледжаны таксама выпуск кніг для студэнтаў біялагічных, хімічных факультэтаў ВНУ. Выйдуць кнігі па педагагічных навуках, культуры, філалогіі.

Важныя злабадзённыя праблемы разглядаюцца ў раздзеле навуковай літаратуры. У манаграфіях даследуюцца актуальныя пытанні тэорыі і практыкі кіравання сацыялістычнай вытворчасцю, рэалізацыі Харчовай праграмы СССР і інш.

Падрабязныя даведкі па афармленню папярэдніх заказаў на літаратуру выдавецтваў вы зможаце атрымаць у нашым магазіне.

Е. ГРАБЦЭВІЧ,
прадавец кнігарні № 19.

Юрыдычная даведка

КАГО НАЗЫВАЦЬ ВЕТЭРАНАМ

Даволі часта даводзіцца чуць здавалася б простае пытанне: каго лічыць ветэранам Вялікай Айчыннай вайны, а каго проста яе ўдзельнікам?

Згодна тлумачэння Галоўнага ўпраўлення кадраў Міністэрства абароны СССР да ўдзельнікаў вайны адносяцца ўсе ваеннаслужачыя і грамадзяне, якія забяспечвалі дасягненне нашай перамогі над фашызмам як на фронце, так і ў тыле — у ваенных акругах, цэнтральным апараце. Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР да 25 красавіка 1975 года быў заснаваны юбілейны медаль «Трыццаць гадоў Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 г.г.». На адваротным баку медаля ёсць надпіс «Удзельніку вайны». Гэта ўзнагарода з'яўляецца юрыдычным пацвярджэннем права называцца ўдзельнікам Вялікай Айчыннай вайны. Медалём узнагароджваліся ваеннаслужачыя і асобы вольнанаёмнага саставу, якія прымалі ў складзе Узброеных Сіл СССР удзел у баявых дзеяннях на франтах, партызаны і ўдзельнікі падполля, а таксама іншыя асобы, узнагароджаныя медалямі «За перамогу над Германіяй у Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 г.г.» або «За перамогу над Японіяй».

Тут трэба мець на ўвазе, што адпаведныя льготы і перавагі, устаноўленыя пастановай ЦК КПСС і СМ СССР ад 10 лістапада 1978 года, прадстаўляюцца не ўсім з названых асоб, а толькі ваеннаслужачым і вольнанаёмнаму саставу воінскіх часцей і ўстаноў дзеючай арміі, а таксама былым партызанам і падпольшчыкам. Значыць, удзельнікі Вялікай Айчыннай вайны — гэта не толькі тыя, каму ўручана пасведчанне на права карыстацца льготамі.

А слова «ветэран» у даным выпадку не мае юрыдычнага значэння. Яно толькі падкрэслівае нашу шчырую павагу да заслужаных людзей. Як указваюць слоўнікі, ветэран вайны — гэта стары, вопытны воін, удзельнік многіх баёў. У гэтым сэнсе яго і трэба ўжываць адносна ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны.

Пры страце ордэнаў і медалёў СССР іх дублікаты, як правіла, не выдаюцца. Яны могуць быць выдадзены Прэзідыумам Вярхоўнага Савета СССР толькі ў парадку выключэння — у выпадку страты ордэнаў і медалёў у баявой абстаноўцы, у выніку стыхійнага бедства або пры іншых абставінах, калі прадухіліць іх страту было немагчыма. Дублікат дакумента аб узнагароджанні можа быць выдадзены ў гэтых выпадках Прэзідыумам Вярхоўнага Савета СССР або органам, які праводзіў узнагароджванне па яго паўнамоцтву. Аналагічны парадак выдачы дублікатаў устаноўлены і ў выпадку страты пасведчаня ўдзельніка вайны.

В. РУПІН,
юрысконсульт ГДУ.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

«Гомельский университет» — орган партнома, ректората, комитета ЛКСМБ и профкомов Гомельского государственного университета (на белорусском языке), Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта БССР на справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друк. аркуш. Тыраж 2000 экз.
Наш адрас: вул. Савецкая, 104, к. 3-11, т. 57-16-52.

АЗ 53015

Заказ 1784